

از گوشه و کنار

اسماعیل حدادیان مقابله

haddadiayn@i8group.net

اخبار ترجمه

● **فدراسیون بین‌المللی مترجمان: مترجمان عامل تغییرات اجتماعی هستند**
طبق معمول هر سال، فدراسیون بین‌المللی مترجمان به مناسبت ۳۰ سپتامبر روز بین‌المللی ترجمه پیامی صادر کرده است که بخشی از آن در زیر می‌آید:

Translators as agents of social change. The FIT Council, in deciding the theme for this year's International Translation Day, wanted to emphasize the effects of the work of Translators on society at large. Within the spectrum of human communication and in an ever-changing geopolitical environment, characterized by the paradox of globalization and "localization," Translators find themselves involved in the massive task of the birth and development of new nations, the integration of others in economic, trade and welfare organizations as well as attending to the communication needs in this era of people movements across the globe. These tasks take in essential functions such as upholding international law in situations such as Interpol, the International Court of Justice, War Crimes tribunals and many more. In addition, the less glamorous but no less important contexts to sign language interpreting in education, interpreting in hospital settings and in refugee camps or in war zones clearly point to the social changes brought about by Translators. They are the people who prevent immediate situations from getting out of control. FIT would like to encourage activities to celebrate the effects of Translators on society, not forgetting that some of the work mentioned above is performed by people who are not qualified as a result of factors such as sheer necessity to the absence of training for certain language combinations...

● نشریه جدیدی درباره ترجمه منتشر می‌شود

باخبر شدیم آقای حسین ملانظر مسؤولیت سردبیری مجله‌ای را به عهده گرفته‌اند با عنوان "مطالعات ترجمه". ایشان در فراخوانی که برای برخی از همکاران دانشگاهی از جمله مترجم فرستاده‌اند تقاضا کرده‌اند علاقه‌مندان مقالات خود درباره ترجمه را- به زبان انگلیسی یا فارسی- برای ایشان ارسال دارند. ضمن تبریک به آقای ملانظر و آرزوی موفقیت برای ایشان در این امر فرهنگی، نشانی الکترونیکی سردبیر مجله "مطالعات ترجمه" را جهت اطلاع و استفاده خوانندگان محترم در زیر

می‌آوریم: mollanazar@atu.ac.ir

سر دبیر خط مشی کلی مجله را به شرح زیر اعلام کرده است:

۱. در این نشریه ما قصد نداریم "ترجمه" کنیم، "ویراستاری" نماییم. ترجمه‌ای را "نقد" کنیم یا "آموزش ترجمه" بدهیم! البته درباره ترجمه، ویراستاری، نقد ترجمه و آموزش ترجمه سخن و نظر خواهیم داشت.

۲. قصد نداریم به مترجمان بگوییم چه باید کرد. چه نباید کرد؟ نمی‌خواهیم به آنها قانون و قاعده‌ای را تجویز کنیم ولی توصیف، بررسی و معرفی یک یا چند ترجمه (در یک دوره زمانی خاص) را پیش می‌گیریم تا از ویژگی‌های ترجمه‌ها شناخت پیدا کنیم و از مترجمان توانا بهره بگیریم؛ تلاش خواهیم کرد که فاصله میان نظریه پردازان ترجمه و مترجمان حرفه‌ای را بکاهیم!

۳. قصد نداریم با مترجمان مصاحبه و گفتگو کنیم یا مقاله‌های صاحب‌نظران خارجی را ترجمه و منتشر کنیم... البته نظرات منتشر شده صاحب‌نظران ترجمه را به گونه‌ای خلاصه و جامع بررسی و تحلیل خواهیم کرد.

۴. ما به استقلال حوزه علمی (بین رشته‌ای) مطالعات ترجمه اعتقاد داریم و قصد نداریم مطالب و مباحث مربوط به آموزش زبان خارجی، زبان‌شناسی و ادبیات را در این نشریه منتشر کنیم ولی مطالب تحقیقی در آن حوزه مطالعات ترجمه ممکن است از سایر شاخه‌های علمی و یافته‌های آنها نیز بهره‌برداری کند.

● مترجم شدن منتشر شد

ترجمه‌ی فارسی مترجم شدن، یکی از آثار شاخص داگلاس رابینسون، استاد دانشگاه می‌سی‌سی‌پی آمریکا و محقق ترجمه به همت رضی خدادادی (هیرمندی) توسط مرکز نشر دانشگاهی منتشر شد. این کتاب گستره‌ی وسیعی از نظریه‌های معاصر ترجمه را به کار می‌گیرد و تازه‌ترین گرایش‌ها در نظریه‌ی یادگیری را با مهارت‌های به یاد سپاری و علوم نظری در هم می‌آمیزد و افزون بر این، اطلاعات و توصیه‌های عملی و لازم را در اختیار مترجمان تازه کار قرار می‌دهد. نویسنده در بخشی از مقدمه خود می‌نویسد: "این کتاب در وهله‌ی نخست به عنوان درآمدی برای درس نظریه و عمل ترجمه نوشته شده است... از آنجا که بیشتر مترجمان (که خود از آن جمله‌ام) به‌طور سنتی برای ترجمه آموزشی ندیده‌اند... به ناچار در طراحی کتاب خود آموزان را نیز در نظر داشته‌ام." بیشتر بخشی از ترجمه این کتاب در مترجم، ۲۸، منتشر شده بود.

● انجمن مؤلفان و مترجمان و دانشجو و دانش آموخته ایران عضو می‌پذیرد

این انجمن با هدف انتقال و نشر مطالب علمی فرهنگی و خبری در قالب ترجمه، تألیف و حمایت از حقوق مادی و معنوی مؤلفان و مترجمان دانشجو و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی در سال ۱۳۸۵ تشکیل

شده و تاکنون چند دوره آموزشی از جمله دوره‌ی آموزش اصول و مبانی ترجمه برگزار کرده است. انجمن از کلیه‌ی نویسندگان و مترجمانی که صاحب دست‌کم سه اثر منتشر شده باشند دعوت همکاری می‌نماید. علاقمندان برای کسب اطلاعات بیشتر با نشانی aryaz@aut.ac.ir و یا تلفن ۶۴۶۵۳۹۲ تماس بگیرند.

● ترجمه‌ی کتاب‌های کودکان در سال ۱۳۸۰ در صدر قرار گرفت

بنا بر آمار ارائه شده در کارنامه نشر ۱۳۸۰، از میان ۳۰۸۸۵ جلد کتاب چاپ شده در ایران در سال ۱۳۸۰، ۸۲ درصد تألیف و ۱۸ درصد ترجمه است. این آمار در مقایسه با رقم سال ۱۳۷۹، از ۳۶/۵ درصد رشد برخوردار بوده است. از نظر تعداد بیشترین کتاب‌های ترجمه شده متعلق به کتاب‌های کودکان و نوجوانان (۱۲۳۱) و بعد به ترتیب علوم عملی (۱۰۳۴)، دین (۹۲۵)، ادبیات (۵۰۴)، فلسفه (۳۹۵)، علوم اجتماعی (۳۶۲)، علوم خالص (۲۵۶)، هنر (۲۵۳)، کلیات (۲۰۷)، تاریخ و جغرافیا (۱۹۰) و زبان (۹۸) قرار دارد. در ضمن در زمینه داستان‌های خارجی در این سال ارقام زیر به چشم می‌خورد: رمان‌ها و داستان‌های آمریکایی (۱۲۰ جلد)، انگلیسی (۶۵) و فرانسه (۶۳).

● اخبار همایش‌های ترجمه

- از ۱۶ الی ۱۸ نوامبر ۲۰۰۱، میزگرد ترجمه ادبی و تحقیق با همکاری کمیته ترجمه‌ی ادبی فدراسیون بین‌المللی مترجمان و مرکز ترجمه ادبی انگلستان و دانشکده‌ی مطالعات کاربردی ترجمه دانشگاه کنت استیت، او هیو در محل دانشگاه ایست انگلیا، انگلستان برگزار شد، در این میزگرد دو روزه افرادی چون سوزان بسنت، پیتر بوش و کارول مایر حضور داشتند. اطلاعات بیشتر: c.fuller@uea.ac.uk

- از ۱۶ الی ۱۸ اکتبر ۲۰۰۲، کنفرانس بین‌المللی مطالعات ترجمه در هزاره جدید در دانشگاه بیلکنت، آنکارا برگزار شد. اطلاعات بیشتر: www.bilkent.edu.tr

- انجمن ترجمه ماشینی آمریکا (AMTA) پنجمین کنفرانس دو سالنامه خود را با عنوان "از تحقیق تا کاربردان واقعی" از ۸ الی ۱۲ اکتبر سال ۲۰۰۱ در شهر تیورن، کالیفرنیا برگزار کرد. اطلاعات بیشتر vcs@sfsu.edu

از زبان مترجمان

● گلی امامی: "باغ فردوس" را از روی دست‌نوشته‌ی آن ترجمه کردم

در سال گذشته به هنگامی که خانم آناهیتا فیروز در ایران بود، قرار ترجمه کتاب "باغ فردوس" را با او گذاشتم و این ترجمه هم‌زمان با انتشار اصل کتاب در آمریکا در ایران منتشر می‌شود. خانم گلی امامی در گفتگویی با مترجم، ضمن اعلام این خبر افزود که ترجمه‌ی فارسی این رمان را از روی دست‌نوشته آن

ترجمه کرده و محتوای آن داستانی عاشقانه است. از خانم گلی امامی پیش از این دو ترجمه یکی با عنوان دختری با گوشوادی مروارید و دیگری با نام گفتگو با بیلی و ایلدز منتشر شده است. ایشان درباره‌ی انگیزه خود از ترجمه‌ی کتاب اخیر می‌گوید: "ایشان از مهم‌ترین و معروف‌ترین کارگردان‌های سینما هستند و تنها کارگردان زنده‌ی دهه‌ی ۴۰ محسوب می‌شوند. اتفاقاً انتشار این کتاب با مرگ این کارگردان نیز همزمان شد." خانم امامی در پایان درباره‌ی کارهای جدید خود افزود: "فعلاً مشغول بررسی و انتخاب کتاب هستم."

● علی صلح‌جو: اگر سخت بگیریم، بیشتر ترجمه‌ها رد می‌شوند

علی صلح‌جو این روزها بیشتر وقت خود را به کارهای ارزیابی ترجمه برای انتشارات "سمت" اختصاص داده و علاوه بر این به ویرایش مشغول است. این مترجم و ویراستار در گفتگویی با مترجم درباره‌ی چگونگی ارزیابی ترجمه‌ها گفت: "در حال حاضر ناشران بیشتر تمایل دارند تا نمونه ترجمه را از مترجم بگیرند. در ارزیابی دو ملاک اصلی روانی و دقت مترجم معیار کار است. البته ما با تخفیف به ترجمه‌ها نگاه می‌کنیم و گاه یکی از این دو ملاک در ترجمه رعایت نشده." ایشان در ادامه با اشاره به اینکه تعداد مترجمان خوب و زنده انگشت‌شمار است و مترجمان شناخته شده مشکلی ندارند؛ افزود: "اگر زیاد در بررسی ترجمه‌ها سخت‌گیری کنیم، بیشتر ترجمه‌ها رد می‌شوند."

● محبوبه نجف‌خانی: جوان‌ها اکثراً صبوری نسل قبل را ندارند

از خانم نجف‌خانی تاکنون ترجمه‌هایی چون ماتیلدا (رولدالد)، جوینده یابنده است (امیلی رودا)، و نمایش در کهکشان (گیلیان رابین اشتاین) برای کودکان و نوجوانان منتشر شده است. ایشان در گفتگو با مترجم در پاسخ به این سؤال که چرا در حیطه‌ی ترجمه ادبیات کودکان و نوجوانان، شاهد تکرار نام برخی از مترجمان هستیم، می‌گوید: "عده انگشت‌شماری هستند که با عشق و علاقه در حیطه‌ی ادبیات کودک و نوجوان کار می‌کنند. بعد از انقلاب نیز عده‌ای به این گروه پیوستند که این ادبیات را به سبک و سیاق دیگری در آوردند و دیدگاه ایشان باعث شد تا متأسفانه مخاطبین واقعی فراموش شوند." ایشان با اشاره به اینکه در چند سال اخیر عده‌ای از جوانان علاقمند وارد حیطه‌ی ادبیات کودکان و نوجوانان شده‌اند، افزود: "جوان‌ها اکثراً صبوری نسل قبل را ندارند و چون در کار در این حیطه فرسایشی است و نفع مالی چندانی ندارد، لذا کمتر نیروی جوان و تازه‌نفس در آن باقی می‌ماند." نجف‌خانی در پایان خبر از ترجمه مجموعه‌ای هشت جلدی با عنوان "در جستجوی دلتورا" (امیلی رودا)

● سیاوش آذری: ترجمه جلد اول "کلیدر" را به ترکی شروع کرده‌ام

این مترجم که تاکنون چندین ترجمه ترکی از آثار فارسی از جمله کَلّه اسب (مدرّس صادقی)، بوف کور (صادق هدایت) و نیز صدای پای آب (سهراب سپهری) را به ترکی منتشر کرده، در گفتگویی با همشهری (۱۳۸۱/۴/۲۸)، درباره‌ی میزان آشنایی مردم ترکیه با ادبیات ایران می‌گوید: "کلاً کتاب‌های کمی از آثار ایرانی به ترکی ترجمه شده است. بعضی از ترجمه‌ها به خصوص ترجمه‌هایی که از اشعار فروغ فرخزاد چاپ شده، کیفیت پایینی دارند. ولی عموماً صادق هدایت را خیلی خوب می‌شناسند." وی در ادامه ضمن اشاره به اینکه بوف کور قبلاً در

دهه‌ی ۱۹۶۰ به ترکی ترجمه شده، خبر از ترجمه ترکی کلیدر داده و درباره‌ی دلیل انتخاب این کتاب چنین می‌گوید: "ناشر بیشتر مشتاق بود و با من تماس گرفت. ناشرمان کرد است و چون کلیدر در مورد کردها است به چاپ آن علاقمند شده است... البته من به خاطر اینکه این کتاب کمی سنگین و طولانی است و ترجمه‌ی آن احتمالاً زمان زیادی می‌گیرد، به ناشر پیشنهاد کردم هر جلد که چاپ می‌شود تا اتمام ترجمه بعدی چند کتاب متنوع ایرانی دیگر را نیز چاپ کنیم."

● عبدالبنی قَیم: فرهنگ من، سیزده ویژگی دارد

نشریه بخارا (۲۴) به مناسبت انتشار فرهنگ معاصر عربی-فارسی گفتگویی با مؤلف آن آقای قَیم انجام داده است. ایشان با اشاره به اینکه تألیف این فرهنگ که دارای ۵۴۰۰۰ مدخل و بیش از ۲۰۰۰۰۰ زیر مدخل و اصطلاح است، یازده سال به طور انجامیده و مبنای کار ایشان فرهنگ لغت المنجد لابجدی بوده، سیزده ویژگی برای فرهنگ خود بر می‌شمرد که برخی از آنها عبارتند از: "برابری مدخل‌ها و اجتناب از تعریف بیان مصدری فعل‌ها، حذف ال معرفه، ترتیب الفبایی، معادل‌یابی مصدرها، ضبط اصطلاحات علمی و..." وی بارزترین ویژگی فرهنگ خود را ترتیب الفبایی آن می‌داند و در این باره می‌گوید: "در این کتاب برای یافتن معنی واژه، نیازی به ریشه‌یابی نیست. از آنجایی که ریشه‌یابی برای بسیاری از استفاده‌کنندگان سخت و گاهی ناممکن است، لذا این شیوه به عنوان مطلوب‌ترین شیوه‌ی فرهنگ‌نگاری عربی-فارسی انتخاب شده."

● اصغر رستگار: استفاده از باریکلا خیانت نیست

این مترجم که اخیراً به مناسبت ترجمه‌ی جنایات و مکافات (فیودور داستایوفسکی)، جایزه‌ی ترجمه‌ی سال را در مراسم انتخاب کتاب سال جمهوری اسلامی از آن خود کرده، در گفتگویی با همشهری (۸۱/۴/۱۰) درباره‌ی ترجمه آثار نمایشی، خبر از انتشار مجموعه آثار نمایشی ایبسن و برخی

از آثار یوهان آگوست استریندبرگ داده. ایشان در پاسخ به این سؤال که چرا در هنگام ترجمه آثار نمایشی، بیش از حد به آنها رنگ و جلای ایرانی می‌دهد، چنین می‌گوید: "آنهايي که معتقدند این کار من به آثار لطمه می‌زند، احتمالاً با خواندن "پدر" [نمایشنامه‌ای از استریندبرگ] دستاویز خوبی برای حمله خواهند داشت. به همین دلیل من انتظار داشتم این ترجمه جنجال‌های زیادی به همراه داشته باشند." رستگار در بخشی دیگر از این گفتگو در پاسخ به این سؤال که چرا در ترجمه در انتظار کودو از لحنی جاهلانه و لمپنی استفاده کرده، می‌گوید: "در ترجمه فارسی نخواستهم از لحن جاهلی استفاده کنم، بلکه کوشیده‌ام مطابق اصل انگلیسی و فرانسه نمایشنامه، لحن طبقه‌ی فرودست جامعه را به کار گیرم. منتهی مشکل این جاست که بعضی دوستان فکر می‌کنند معادل‌های یک واژه انگلیسی در زبان فارسی فقط همانهایی است که فرهنگ‌های حییم و آریان‌پور و یا هر فرهنگ دو زبانه دیگر آورده است. به همین دلیل دچار این سوء تفاهم می‌شوند که فی‌المثل به جای واژه exactly صرفاً باید گذاشت. "دقیقاً" و اگر من گذاشتم "باریکلا"، خیانت کرده‌ام."

● لیلی گلستان: ما به همدیگر خبر می‌دهیم

خانم گلستان گفتگویی با ایسنا (خبرگزاری دانشجویان ایرانی) درباره‌ی وضعیت ترجمه انجام داده و معتقد است که برای ترجمه کتاب‌های خارجی به زبان‌های دیگر، ناشران خود باید با ناشران خارجی تماس بگیرند تا مترجمانی را برای ترجمه‌ی کارها بیابند. ایشان در این باره می‌گوید: "ترجمه از فارسی به زبان‌های دیگر، تخصص خود را می‌طلبند و به همین دلیل است که مترجمان ایرانی، کمتر به این کار گرایش پیدا می‌کنند." وی در بخش دیگر از گفتگوی

خود درباره‌ی علت تکرار در ترجمه می‌گوید: "علت این امر این است که ما در ایران، قانون کپی‌رایت نداریم. اگر کپی‌رایت باشد، امتیاز ترجمه شدن اثر به یک مترجم داده می‌شود و در نتیجه دیگر تکرار در ترجمه یا همزمانی پیش نمی‌آید." ایشان در ادامه می‌افزاید: "برای جلوگیری از همزمانی در ترجمه، من و چند تن از دوستان مترجم قرار گذاشته‌ایم که وقتی که می‌خواهیم کاری را شروع کنیم، در رسانه‌ها، به صورت گفتگو یا خبر آن را اعلام می‌کنیم؛ حال اگر کسی می‌خواهد با ما مسابقه بدهد این اشتباه خودش است. بهتر است وقتی کسی اعلام می‌کند که ترجمه کاری را شروع کرده است، دیگران در پی ترجمه‌ی آن نباشند." وی در پایان با اشاره به وضعیت ویرایش می‌گوید: "متأسفانه در ایران، این کار حالت عجیبی به خود گرفته است و هیچ مترجم و مؤلفی حاضر نیست که یک ویراستار روی کارش نظر بدهد که این اشتباه بزرگی است."

به جهت انبساط خاطر

برای "انبساط خاطر" این شماره، سردبیر مترجم پیشقدم شدند و ترجمه و مترجم را به زبان شعر مثل توصیف کردند.

- نیست پروا ترجمانان راز سختی های کار / آب در یاد در مذاق ماهی در یا خوش است
- متن خوب نمی بیند و گر نه مترجم قابل است.

- ترجمه متن اگر به روش ارتباطی رواست به روش معنایی حرام است.

- مترجم ترجمه اش نقص داشت می گفت فارسی نقص داره.

- ترجمانی نه پیشه ای است کز آن / رسدت نان به تره، تره به دوغ (اقتباس از ابن یمین)
- مترجم باید یک سوزن به خودش بزند، یک جوالدوز به خواننده.

- (توصیه به علاقه مندان حرفه ای ترجمه) مترجم ناشر را پیدا می کند نه ناشر مترجم را.

- مترجم عاقل عقل دو آدم داره، عقل صاحب اثر و عقل خواننده - و البته عقل معاش.

- مترجم چرا شعر را به شعر ترجمه کند که در قافیه اش گیر کند.

- آرزو بر مترجم تازه کار عیب نیست.

- مترجم خوش نویس شریک لذت خواننده است.

- مترجم باید امین باشد؛ نویسنده و کیل و وصی نمی خواهد.

- مترجم ناشی خوش سلیقه از آب در می آد.

- مترجم عاقل به ریسمان این و آن دیکشنری به چاه نمی رود.

- مترجم جاز الخطاست.

- مترجم باید به هر ساز نویسنده بر قصد.

- مترجم که دو تا شد، ترجمه یا شور می شود (overtranslation) یا بی نمک (undertranslation).

- آنقدر ترجمه اش بد بود که ناشر هم فهمید.

- مترجم عاقل دو بار ترجمه اش ممنوع الچاپ نمی شود.

● ترجمه و مترجم در اینترنت

در شماره ی ۳۲ مترجم برخی از سایت های مربوط به ترجمه را معرفی کردیم. در این شماره چند سایت دیگر را با توضیح مختصر درباره ی آنها معرفی می کنیم.

- Roger Chriss's Home Page
www.home.earthlink.net/~rbchriss

مجموعه ای جالب از مقالات درباره ی ترجمه.

- www.foreignword.com

مجموعه‌ای غنی از منابع مناسب برای مترجمان به همراه چندین فرهنگ online.

- www.globalization.com

سایتی جالب برای دست‌اندرکاران ترجمه، شامل لینک‌هایی متنوع و مرتبط به ترجمه.

- Glenn's Guide to Translation Agencies
www.glennguide.com

شامل توصیه‌هایی برای مترجمان تازه کار، لینک‌هایی به فرهنگ‌ها و منابع اطلاعاتی.

- Tarjomeh.com

سایتی ایرانی که با ایجاد بانک بزرگ مترجمین فارسی و با شناسایی و به کارگیری مترجمان زبده، متون ارسالی را ابتدا برآورد قیمت کرده و سپس ترجمه می‌کند. علاوه بر این در این سایت، اخبار ترجمه و رادیو ترجمه نیز وجود دارد.

ترجمه و مترجم در مطبوعات (دی ۸۰ تا آبان ۸۱)

- از او باید دفاع شود: گفتگو با مترجم کتاب آقای پوتین کیست؟ توسعه، ۸۰/۱۰/۱.
- چهره‌ی ماندگار: گفتگو با رضا سید حسینی. ادبیات داستانی، ۵۷.
- مترجم به ارزش کتاب و مخاطب توجه می‌کند: گفتگو با عباس پژمان. رسالت، ۸۰/۱۰/۲.
- امروز با پرویز مرزبان. ایران، ۸۰/۱۱/۱۴.
- امروز با عباس پژمان. ایران، ۸۰/۱۱/۱۵.
- حدیدی، کاوش در جهان معنا: به مناسبت بزرگداشت جایگاه علمی و فرهنگی مترجم توانا، استاد دکتر جواد حدیدی در انجمن آثار و مفاخر فرهنگی - دی ۸۰. اطلاعات، ۱۱ و ۸۰/۱۱/۱۰.
- امروز با پرویز شهدی. ایران، ۸۰/۱۱/۱۶.
- یک عمر تلاش و پایداری: به مناسبت بزرگداشت انجمن آثار و مفاخر کشور از فعالیت‌های فرهنگی مترجمی توانا، دکتر ابراهیم یونسی. اطلاعات، ۸۰/۱۱/۲۲.
- امروز با فرزانه طاهری، ایران، ۸۰/۱۱/۲۷.
- اقبال و هسه: قلندران شهر عشق: گفتگویی با استاد محمد بقایی (ماکان)، اقبال‌شناس و مترجم آثار هسه، آزاد، ۸۰/۱۱/۱۷.
- نسل خوانندگان کنجکاو منقرض می‌شود: گفتگو با عباس پژمان، نیکی، ۲.
- یادی از دکتر جلال خسرو شاهی در گفتگو با رضا سید حسینی، کتاب ماه (ادبیات و فلسفه)، ۴۸.
- ترجمه کامپیوتری و ترجمه به کمک کامپیوتر. محمد حسین محرابی اقدم. دانش و کامپیوتر، ۱۴.
- سرگذشت ترجمه در صد سال اخیر. الف، بیدار. جهان اندیشه، ۵.
- مترجم در ایران خود را صاحب اثر می‌داند. چیستا یشربی. ابرار، ۸۰/۱۲/۱۱.

۱۱۸ مترجم، شماره ۳۶، بهار و تابستان ۸۱

- امروز بالیلی کشوادی، ایران، ۸۰/۱۲/۲۱

- استاد برجسته و مترجم فاضل آثار فلسفی جهان: نگاهی به زندگی و تلاش علمی دکتر یحیی مهدوی: کیهان هوایی، ۱۴۶۲.

- یادداشتی پیرامون ترجمه نمایشنامه‌ها. علی اکبر علی‌زاد. نمایش، ۴۷.

- پرداختن به جزئیات و ظرایف روابط آدم‌های امروز: گفتگو با مژده دقیقی یکی از مترجمان کتاب ترجمان دردها اثر جو مپ لاهیری، پروین، ۱.

- ادبیات کودکان و ترجمه. رونالد جوب، ترجمه اسماعیل حدّادیان مقدّم، پژوهشنامه ادبیات کودکان و نوجوانان، ۲۶.

- انگار که زندگان نیز مرده‌اند: به یاد زنده‌یاد احمد میرعلایی، مترجم ادبی، حیات نو، ۸۱/۱/۲۸

- محمّد قاضی. سیفا... گلکار. چیستا، ۱۸۵ و ۱۸۴.

- مدال انجمن شهر اروا نا برای ترجمه کم‌دی الهی دانه [به منظور قدردانی از پرکارترین بانوی مترجم ایران (فریده مهدوی (دامغانی) در ایتالیا اهدا شد]. گزارش گفت‌وگو، ۲۰.

- مرثیه‌ای برای بهشت گمشده: پیشینه و ویژگی‌های ادبیات آمریکای لاتین در گفتگو با عبدا... کوثری و عباس پژمان. کتاب ماه (ادبیات و فلسفه)، ۴۹.

- امروز با جاهد جهانشاهی، ایران، ۸۱/۲/۸

- صداقت هنری شرط استقبال خوانندگان. گفتگو با دل‌آرقهرمان. انتخاب، ۸۱/۲/۸

- وطن من گستره‌ی پهناور در زبان فارسی: گفتگو با خسرو ناقد. نویسنده و مترجم و فرهنگ‌نویس ایرانی. همشهری، ۸۰/۲/۱۹

- نان سال‌های سپری شده، یک عاشقانه پیچیده است: گفتگو با جاهد جهانشاهی، توسعه، ۸۱/۲/۱۴

- قبول کپی‌رایت فاتحه ترجمه کتاب رامی خواند: گفتگو با جاهد جهانشاهی مترجم و منتقد تئاتر. حیات نو، ۸۱/۲/۱۹

- ما شاعران کوچک شرقی: گفتگو با دکتر ایرج رهنما با حضور رضا نجفی. کتاب ماه (ادبیات و فلسفه)، ۵۰، ۵۱

- امروز با حسن ملک‌ی. ایران، ۸۱/۲/۲۶

- امروز با موگه رازانی. ایران، ۸۱/۲/۲۹

- مترجم دقیق‌ترین خواننده است: گفتگو با فرزانه طاهری، نوروز، ۸۱/۲/۳۰

- امروز با رضا نجفی، ایران، ۸۱/۳/۶

- ترجمه جمله‌های پایه و پیرو در زبان عربی. رضا ناظمیان، زبان و ادب، ۱۲.

- امروز با فریبرز مجیدی، ایران، ۸۱/۳/۲۲

- ادبیاتی می‌تواند جهانی شود که بتواند ترجمه شود: گفتگو با مدیا کاشیگر، نوروز، ۸۱/۳/۲۵

- امروز با رضا سید حسینی، ایران، ۸۱/۴/۱
- کپی‌رایت به ضرر ماست: گفتگو با احمد پوری، مترجم و زبان‌شناس، انتخاب، ۸۱/۴/۱۱
- به دنبال چه می‌گردید؟ ناشر خارجی برای کتاب کودک و نوجوان: گفتگو با حسین ابراهیمی، مترجم و مسؤول خانه ترجمه. انتخاب، ۵ و ۸۲/۴/۶
- در زمینه ترجمه رشد چشمگیری داشته‌ایم: اسدا... امرایی، آفتاب امروز، ۸۱/۴/۵
- اندوه سالخورده یک قلم: گفتگو با دکتر مصطفی رحیمی، همشهری، ۸۱/۴/۸
- منزلت لرزان، علاقه‌ای خوددانیخته و حرفه‌ای خودآموخته: گفتگو با محمد قائد، نویسنده و مترجم، ایران، ۱۱، ۸۱/۴/۱۰
- نیازمند نهضت ترجمه هستیم: بنیاد نظری سیاست در جوامع چندفرهنگی در گفتگو با دکتر سیدغلامرضا حسینی بهشتی، اطلاعات، ۸۱/۴/۱۰
- امروز با فریده حسن‌زاده، ایران، ۸۱/۴/۲۴
- امروز با محمد نجفی، ایران، ۸۱/۴/۱۹
- هنوز بنیاد گلشیری را ثبت نکرده‌اند: فرزانه طاهری، آفتاب یزد، ۸۱/۴/۲۵
- امروز با محمد اسماعیل‌زاده، ایران، ۸۱/۵/۳
- هفت دانه انجیر که زمینه ترجمه قرآن شد: گفتگو با استاد طاهره صفارزاده مترجم قرآن حکیم، انتخاب، ۸۱/۵/۵
- امروز با محمد رضا پارسیار. ایران، ۸۱/۵/۶
- به نویسندگان جدید امیدوارم: گفت‌وگو با ابراهیم یونسی. آفتاب یزد، ۸۱/۵/۱۳
- نقد ترجمه؟ متأسفانه مطبوعات کم‌کاری می‌کنند؛ گفت‌وگو با حشمت... کامرانی. انتخاب، ۸۱/۵/۱۳
- امروز با پرویز ختایی. ایران، ۸۱/۵/۱۶
- هدف مترجم متعهد شناساندن فرهنگ یک ملت است: عرفان قانعی فرد (به بهانه انتشار کتاب سروش ملت درباره استاد شجریان). آفتاب امروز، ۸۱/۵/۱۶
- امروز با زهرا تابشیان. ایران، ۸۱/۵/۲۰
- رمان نو هیچ‌وقت تمام نمی‌شود: گفت‌وگو با مهشید نونهالی، مترجم. انتخاب، ۸۱/۵/۲۴
- ترجمه یلخی، به سبک ایرانی، امید قبادی‌پاشا. کار و کارگر، ۸۱/۵/۲۷
- ترجمه قرآن جز به زبانی جذاب، شاعرانه و هنرمندانه ظلم است: گفتگو با پروفیسور فضل‌الله نیک‌آیین، گلستان قرآن، ۱۵۶.
- معضل ترجمه متون پست مدرن: امکان فلسفی، پیام یزدانجو، همشهری، ۸۱/۵/۲۹
- امروز با پروین منزوی. ایران، ۸۱/۵/۳۱
- نجف دریابندری: گذر زمان ترجمه‌های خوب و بد را تشخیص می‌دهد. خبر، ۸۱/۶/۲

- نویسنده ایرانی از تحولات جهانی ادبیات بی اطلاع است. حسن ابراهیم (مترجم)، آفتاب یزد، ۱۶/۲/۸۱
- نجف دریابندری در هفتاد و سومین سالروز تولدش: مخالف پیوستن ایران به کنوانسیون حقوق مؤلف نیست. همبستگی، ۸۱/۶/۳
- معضل ترجمه متون پست مدرن: مشکلات واژگانی. پیام یزدانجو، همشهری، ۸۱/۵/۳
- امروز بانسیرین طباطبایی. ایران، ۸۱/۶/۴
- امروز با مرتضی کریمی نیا. ایران، ۸۱/۶/۵
- با مطالعه باید به سراغ کپی رایت رفت. نجف دریابندری، آفتاب امروز، ۸۱/۶/۶
- کم حوصلگی مخاطب جوان ره آورد قرن بیستم است: گفت و گو با کاوه میرعباسی، مترجم ادبیات آمریکای لاتین، توسعه، ۸۱/۶/۷
- امروز با سیروس ذکاء (گفت و گو درباره ترجمه کتاب ادبیات هند، اثر لئوئی رنو)، ایران، ۸۱/۶/۹
- امروز با فریدون مجلسی (گفت و گو درباره ترجمه دو کتاب حضور ایران در جهان اسلام و کارگزاران تخصصی سازمان ملل)، ایران، ۸۱/۶/۱۰
- ایتالو کالوینو، قصه گویی کم نظیر. گفت و گو با مهدی سحانی، مترجم و نویسنده. اعتماد، ۸۱/۶/۱۱
- اقتضای ترجمه تنهایی است: گفت و گو با مهدی غبرایی. ایران، ۸۱/۶/۱۵
- نظری بر ترجمه متون کامپیوتری. عبدالمحمد فطانت. چیستا، ۱۹.
- یادی از جهانگیر افکاری، مترجمی توانا. هژیر پلاسچی، چیستا، ۱۹.
- حکمت و عبرت در عهد عتیق: گفت و گو با پیروز سیار، محقق و مترجم. ایران، ۱۸ و ۱۷ و ۸۱/۶/۱۶
- دلایل بحران نشر و تألیف: دولت از ناشر حمایت کرده است نه از کتاب و کتابخوان، گفت و گو با عباس پژمان، انتخاب، ۸۱/۲۰/۱۹
- قضاوت رابه آنها و امی گذاریم: گفت و شنودی با افسانه وفا، مترجم کتاب اگنس گری. آفتاب یزد، ۸۱/۶/۲۰
- حالا بازی عوض شده است: گفت و گو با پرویز شهدی، ایران، ۸۱/۶/۲۲
- وجدان معذب نوشتن: گزارشی از گفت و گو با عبدا... کوثری، مترجم آثار ادبی، مهدی یزدانی خرم، همشهری، ۸۱/۷/۱۹
- فعالیتهای قرآنی در روسیه، گفت و گو با دکتر محمدرضا محمدی درباره ترجمه قرآن در روسیه. گلستان قرآن، ۱۶۵.
- فرهنگ نویسی دوزبانه (گفت و گو با علی محمد حق شناس، حسین سامعی و نرگس انتخابی، مؤلفان فرهنگ هزاره)، کتاب ماه (ادبیات و فلسفه)، ۵۸.
- فرهنگ هزاره، فرهنگی کارآمد (میزگردی با حضور علی محمد حق شناس و چند تن از کارشناسان)، کتاب ماه (ادبیات و فلسفه)، ۵۸.

- فرهنگ معاصر عربی - فارسی: گفت و گو با عبدالنبی قیّم، بخارا، ۲۴.

این مترجمان دیگر در میان ما نیستند

● دکتر مصطفی رحیمی (۱۳۰۵-۱۳۸۱)

برخی آثار: اگزستانسیالیسم و اصالت بشر، آنکه گفت آری و آنکه گفت نه، پروسترویکا و نتایج آن، سخن پاز.

● دکتر جواد حدیدی (۱۳۰۸-۱۳۸۱)

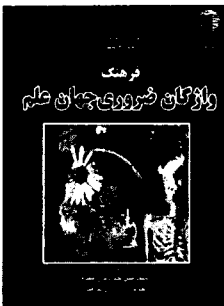
برخی آثار: اسلام از نظر ولتر، میراث سوم، حدیث عشق در شرق.

● دکتر محمدتقی براهنی (۱۳۱۱-۱۳۸۱)

برخی آثار: روان‌شناسی خرافات، واقعیت خیال، زمینه روان‌شناسی.

منتشر شد

فرهنگ واژگان ضروری جهان علم

ترجمه

اسماعیل حدادیان مقدم

احسان ابادری طریقه

- بیش از ۱۳۰۰ مدخل
- تعاریف مناسب به زبان ساده
- ۵۰ نمودار و تصویر برای درک بهتر واژگان
- ضمیمه اطلاعاتی جدید
- توضیح واژگان جدید علمی

به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)